

Vartai į internetą RAIN-2 projekte bus platesni

PROJEKTAS VISUOMENEI „Fima“ šį pavasarį prisijungė prie Susisiekimo ministerijos ir VŠĮ „Plačiajuostis internetas“ įgyvendinamo projekto RAIN-2. Bendrovė tiesks plačiajuosčio ryšio linijų prieigos įrangą kaimiškose vietovėse ir taip prisidės prie informacinės visuomenės vystymosi spartinimo Lietuvoje.

Internetu galės naudotis ir atokiausių vietovių gyventojai.

„Dalyvavimas RAIN-2 projekte reikšmingas bendrovei savo socialiniu aspektu. Esame įgyvendinę daug sudėtingų, kompleksinių projektų valstybinės reikšmės objektuose. Mums svarbu, kad savo kompetenciją ir patirtį galime panaudoti Lietuvos pažangos labui“, – sako Eugenijus Kurtinaitis, „Fima“ Telekomunikacinių sprendimų departamento direktorius.

▶ Internetas – visoje Lietuvoje

Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės lėšomis įgyvendinamas RAIN projektas buvo pradėtas 2005 metais. Jo tikslas – artinti Lietuvos periferiją prie pagrindinių didžiųjų miestų ir iš esmės pagerinti kaimiškųjų vietovių gyventojų galimybes

naudotis moderniomis informacinių technologijų priemonėmis. Pasak Eugenijaus Kurtinaitis, „Fima“ prisijungia prie svarbaus valstybinio projekto etapo. RAIN-2 projektas skirtas išplėsti esamą RAIN infrastruktūrą. „Įgyvendinus šį etapą, gyventojai, valstybės ir viešojo sektoriaus institucijos bei verslo organizacijos plačiajuosčio ryšio paslaugomis turės galimybę naudotis jau 98 procentuo-

se šalies teritorijos. Taip pat bus sudaryta konkurencinė aplinka plačiajuosčio ryšio paslaugų teikimui, tad vartotojai turės galimybę pasirinkti paslaugų teikėją“, – sako jis.

Tam, kad interneto ryšys kaimiškose vietovėse galėtų keliauti optiniu kabelio tinklu, jo atšakoje ir galuose „Fima“ per du metus įdiegs aukščiausio patikimumo amerikiečių partnerio „Extreme Networks“ tinklo įrangą. ■

RAIN SKAIČIAI

▶ RAIN projekte, kuris buvo įgyvendinamas 2005-2008 metais, buvo nutiesta 3 357 kilometrai šviesolaidinių kabelinių linijų, įrengti 509 RAIN tinklo mazgai, kuriais 467-ios kaimiškiosios

seniūnijos sujungtos su 51 savivaldybe, prie šviesolaidinės infrastruktūros prijungta 330 mokyklų. Bendra RAIN tinklo aprėptis – per 300 000 šalies kaimiškųjų vietovių gyventojų.

TURINYS

▶ PROJEKTAS VISUOMENEI Vartai į internetą RAIN-2 projekte bus platesni	1 psl.
▶ PROJEKTAI REZULTATAI Tylūs kelių patruliai budi ištisą parą	2 psl.
▶ PARODA „Transbaltica 2010“: rinkos ateitis – intelektualūs sprendimai	3 psl.
▶ PASAULYJE Niujorkas: duomenų centrų laukia „žali“ pokyčiai	4 psl.

NAUJIENOS

- ▶ Jungtinės karalystės banko „Barclays“ IT padaliniai Vilniuje „Fima“ įdiegė apsaugos sistemą.
- ▶ Pasirašyta nauja sutartis „Lintel“ kontaktų centro technologinio sprendimo plėtrai. „Avaya“ kontaktų centro sprendimą „Fima“ bendrovei „Lintel“ yra įdiegusi 2005 m., nuolatos vykdomi plėtos ir sistemos tobulinimo darbai.
- ▶ „Fima“ Kauno ir Šiaulių oro uostuose įgyvendino projektą, kurio tikslas – pritaikyti oro uostus Šengeno erdvės reikalavimams. Oro uostuose įrengti dokumentų patikros postai. Šiaulių oro uoste įdiegta ir vaizdo stebėjimo sistema – virš 50-ies stebėjimo kamerų tinklas.

Tylūs kelių patruliai budi ištisą parą

PROJEKTO REZULTATAI

150 greičio matuoklių pilnu pajėgumu Lietuvos keliuose veikia nuo praeitų metų gruodžio. Įrenginių tinklo užfiksuotiems pažeidėjams išrašyta baudų už keletą milijonų litų. Tačiau bausti – nėra šio projekto siekiamybė. Tikimasi, kad greičio viršytojų ateityje mažės ir matuokliams dažniau teks atlikti pagrindinį vaidmenį – avaringumo prevencijos užtikrinimo.

Per pastarąjį pusmetį leistino greičio pažeidimo atvejų įrenginiai užfiksavo apie 50 tūkstančių. Lietuvos automobilių kelių direkcijos Eismo saugumo skyriaus vedėjas pavaduotojas Povilo Narbuto įsitikinimu, tai yra gana didelis skaičius, atžvelgiant į tai, jog apie įdiegtus greičio matuoklius buvo komunikuojama viešojoje erdvėje. „Pasirodė ir straipsniai žiniasklaidoje, degalinėse išplatino net lankstinukus su greičio matuoklių žemėlapiais, apie įrenginius išpėja specialūs kelio ženklai. Deja, kai kuriuos greičio viršytojus sudrausminti gali tik baudos“, – sako valstybės tarnautojas.

Povilo Narbuto duomenimis, 2009 metais policija greičio viršytojams paskyrė baudų už 5,6 mln Lt, o šių metų sausio ir vasario mėnesiais – net už 2,5 mln.

Įdiegti avaringumui mažinti

Pasak Povilo Narbuto, kasmet dėl vairuotojų greičio viršijimo keliuose žūsta apie 300 žmonių ir apie 2500 sužeidžiama. „Projektą įgyvendiname tikėdamiesi, kad pavojinguose kelio ruožuose atsiradę greičio matuokliai avarijų skaičių padės sumažinti“, – pasakoja jis. Anot jo, yra ištirta, kad greičio matuokliai puikiai veikia prevenciškai – juos pamatę vairuotojai sulėtina transporto priemones ir dažnai to pakanka, kad neįvyktų skaudi nelaimė.

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos finansuojamą projektą įgyvendino „Fima“. Matuokliai buvo įrengti svarbiausiuose magistraliniuose ir krašto

Lietuvos rajoniniuose keliuose „budi“ net 150 greičio matuoklių.

keliuose, daugiausia įrenginių pastatyta šalia intensyvaus eismo kelių Kauno, Šiaulių ir Klaipėdos apskrityse.

„Tiesioginį greičio matuoklių poveikį avaringumui, deja, įvertinti dar per anksti. Reikia situaciją stebėti bent du metus, kad būtų galima analizuoti statistinius duomenis“, – sako Povilas Narbutas. Tačiau, pasak jo, gera žinia yra tai, jog nelaimių keliuose skaičius visos Lietuvos mastu yra ryškiai sumažėjęs per

Kaip jie tai daro?

Svarbiuose valstybiniuose automobilių keliuose sumontuoti vokiški stacionarūs greičio matuokliai „Multaradar“. Jie pažeidėjus fiksuoja itin kokybiškai: vienu metu fiksuoja kiekvienos važiuojančios transporto priemonės laiką, važavimo greitį, kryptį bei klasę. Nuotraukoje yra matomas bendras transporto priemonės vaizdas ir jos valstybinio numerio ženklas. Nuotrauka automatiškai siunčiama į Eismo priežiūros tarnyboje įkurtą stebėjimo centrą, kuriame pareigūnai tiria pažeidimų bylas.

Tais atvejais, kai automobilio savininkas atkakliai nenori prisipažinti vairavęs, jis privalo nurodyti vairavusį asmenį, kitaip policijos pareigūnai baudžia jį už transporto priemonės savininko pareigų nevykdymą.

Greičio matuokliai puikiai savo pareigą atlieka ir žiemą, nes yra sumontuoti specialiose apsauginėse dėžėse – jos užtikrina tikslus rodmenis net esant minus 30 laipsnių temperatūrai. ■

ĮDOMŲ FAKTAI

► Beveik ketvirtį greičio viršijimo pažeidimų užfiksavo mobilūs greičio matuokliai. Jie gali būti pastatomi vis kitose vietose, todėl pažeidėjai nesitiki būti užfiksuoti.

► Daugiausia greičio pažeidimų užfiksuota Kauno ir Šiaulių regionuose, kuriuos kerta didelio intensyvumo magistralinės reikšmės keliai.

„Transbaltica 2010“: rinkos ateitis – intelektualūs sprendimai

„Fima“: informacinių transporto sistemų rinkos potencialas auga.

PARODA Šiomet TRANSBALTICA 2010 parodė, jog transporto rinka vis dar yra susitraukusi. Tačiau neabejojama, kad pakilus iš bendro ekonominio nuosmukio transporto sektorius plėsis, o ateitis jame priklausys intelektualiems inžineriniams sprendimams.

Transporto, logistikos bei intelektualių transporto sistemų paroda TRANSBALTICA šių metų gegužę „Litexpo“ parodų centre vyko jau septintą kartą. „Fima“, daugelį metų besispecializuojanti elektroninių inžinerinių sprendimų diegime transporto infrastruktūroje,

taip pat dalyvavo renginyje.

„Šiomet ypač daug dėmesio buvo skirta inovaciniams transporto sprendimams – sistemoms, kurios padeda racionaliai valdyti transporto infrastruktūrą ir logistiką, kurios sprendžia transporto grūsčių, taršos mažinimo, eismo

saugos ir kitas problemas. Kitaip tariant, dėmesys buvo sutelktas į tas technologijas, kurių dėka keliaujame greičiau, saugiau ir patogiau“, - pastebi Rokas Šlekys, „Fima“ Sprendimų departamento vadovas. Pasak jo, parodos metu vykusiam tarptautiniam se-

minare „Inovaciniai transporto sprendimai“ buvo pateikta įdomių ir vertingų įžvalgų apie transporto sektoriaus ateitį.

„Intelektualių transporto sistemų plėtra yra vienas iš ES transporto politikos prioritetų. Siekiama užtikrinti sąlygas sklandžiam keleivių ir krovinių judėjimui visoje Europoje. Taip pat informacinės transporto sistemos ir jomis paremtų paslaugų diegimas padidina investicijų į transporto infrastruktūrą naudą“, - sako R. Šlekys.

Pasak jo, intelektualių transporto sistemų rinka Baltijos šalyse žengia pirmuosius drąsius žingsnius, pastaruoju metu įgaudama vis didesnę pagreitį. Pavyzdžiui, Estijoje sukurta nacionalinė multimodali kelionių planavimo sistema, visos šalies mastu leidžianti numatyti ir derinti maršrutus visoms transporto rūšims. Lietuvoje Vilniaus miestas įdiegė eismo valdymo sistemą, kuri atskirose atkarpose leido padidinti transporto srauto greitį iki 50 proc. Visoje Lietuvoje „Fima“ įdiegė avaringumą mažinti padedantį greičio matuoklių tinklą.

Šiuo metu „Fima“ vykdo vieną didžiausių inžinerinių projektų Lietuvoje - ypač svarbaus šaliai tranzitinio geležinkelio IX D koridoriaus modernizavimą. „Tokio masto modernizacijos projekto valstybinių konkursų istorijoje iki šiol nėra laimėjusi jokia

kita lietuviška inžinerinė kompanija, tai rodo, kad mūsų šalies informacinių transporto sistemų rinkos potencialas auga, šios rinkos žaidėjai gilina kompetenciją ir yra pasirengę dalyvauti įgyvendinant ambicingus projektus“, - sako Rokas Šlekys.

„Fimos“ veikos sąrašė taip pat visa eilė kitų nacionalinės reikšmės projektų: pastatytas „Lietuvos geležinkelių“ duomenų centras, įdiegta tranzitinių traukinių į Kaliningradą stebė-

” Intelektualių transporto sistemų plėtra yra vienas iš ES transporto politikos prioritetų.

jimo sistema, Tarptautinio Vilniaus oro uosto naujasis terminalas, modernizuotos Lietuvos oro uosto šviesų signalinės sistemos. Šiuo metų vienas iš stambesnių įgyvendinamų projektų – eismo informacinės sistemos diegimas, kuri kelininkams ir vairuotojams teiks informaciją apie eismo ir oro sąlygas Lietuvos keliuose. ■

Niujorkas: duomenų centrų laukia „žali“ pokyčiai

PASAULYJE Kaip geriausi pasaulio inžinieriai siūlo didinti duomenų centrų ir IT infrastruktūros efektyvumą? Kokiais būdais didinant kaštų efektyvumą garantuoti IT veiklos nepertraukiamumą? Į tokius klausimus duomenų centrų rinkos dalyviai net iš 42 šalių atsakymų ieškojo duomenų centrų Mekos, JAV įsikūrusio „The Uptime Institute“ organizuotame simpoziume.

Duomenų centrai vis stambėja ir sunaudoja vis daugiau elektros energijos. Prognozuojama, kad 2015-2020 metais pagal šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo kiekį duomenų centrų industrija aplenkis aviacijos industriją net 4 kartus. Tokia prognozė skatina susirūpinti ir valdžios atstovus visame pasaulyje, ir duomenų centrų savininkus, ir jų statytojus.

Jau 17 metų Niujorke (JAV) veikiantis „The Uptime Institute“ daugiau nei 19 tūkstančių dalyvių iš viso pasaulio gegužės pabaigoje sukviėtė atidžiau pažvelgti į pasaulines duomenų centrų tendencijas. Simpoziume už Atlanto dalyvavęs „Fima“ Duomenų perdavimo sprendimų departamento direktorius Valdas Vrubliauskas pasakoja, kad tris dienas trukusiame renginyje buvo aptartos pagrindinės temos - kaip plėsti duo-

Duomenų centro elektros energijos sąnaudų mažinimas tampa aktualus ir Lietuvoje.

menų centrus, taupyti elektros resursus ir mažinti šiltnamio efektą sukeliančių CO2 dujų išmetimą, tuo pačiu užtikrinant aukštą duomenų centrų efektyvumą ir patikimumą. „Diegiant duomenų centrą visų pirma

reiktų nustatyti jo „žalumo“, arba kitaip - efektyvaus energijos panaudojimo rodiklį PUE. Tokie duomenų centrai, kurių PUE yra 1,5-1,7 ir kuriuose yra vykdoma pastovi efektyvumo analizė bei tobulinimo darbai, yra priskiriami prie efektyvių duomenų centrų“, - sako specialistas.

Simpoziume buvo pateikta nemažai rekomendacijų, kaip mažinti PUE. Visų pirma, svarbu parinkti tinkamą duomenų centro sprendimą, kuris užtikrintų mažesnes pradines investicijas bei veiklos sąnaudas. „Rekomenduojama taikyti modulinio duomenų centro principą - duomenų centre įrangos statyti tik tiek, kiek tuo metu reikia, „neišaldant“ investicijų. Taip pat patartina atsisakyti „užmigusių“ serverių, naudoti virtualizaciją, pakeisti pasenusius serverius naujais, mažinti serverių kiekį, naudoti energiją taupan-

čius serverius“, - patirtimi dalinasi Valdas Vrubliauskas.

► Problemas pajusime ir mes

Pasak Valdo Vrubliausko, Lietuvoje pirmieji duomenų centrai atsiradė prieš 7-8 metus (pasaulyje - prieš 15 metų), todėl daugelis duomenų centrų keliamų rūpesčių mums nėra dar tokie aktualūs. Tačiau, pasak jo, po 3-5 metų mūsų duomenų centrų valdytojai ir statytojai jau susidurs su tokiais pačiomis problemomis, kurias šiandien sprendžia visas pasaulis - elektros energijos sąnaudų ir duomenų centro veiklos kaštų mažinimu. ■

ĮDOMŲ FAKTAI

► Simpoziumo metu vyko „Green Enterprise IT Awards“ apdovanojimai. Už geriausią duomenų centrą buvo apdovanota bendrovė „Helsingin Energija“, įrengusi pasaulyje šiuo metu draugiškiausią aplinkai duomenų centrą. Šio Helsinkyje (Suomija) uoloje įrengto duomenų centro šaldymui yra naudojama centrinė miesto šaldymo sistema, kuri, pvz., žiemos metu, kai oro temperatūra yra mažesnė nei +8C, šaldymui naudoja jūros vandenį. Šio duomenų centro šiluma tiekiamą į miesto šilumos tinklus, kurie teikia centrinio šildymo paslaugą gyventojams.

APIE UAB „FIMA“

- JAV kapitalo valdoma bendrovė „Fima“ yra intelektualių inžinerinių sprendimų lyderė Lietuvoje, teikianti telekomunikacijų, saugos, automatikos, duomenų centrų bei transportui ir energetikai skirtus sprendimus.
- Bendrovė intelektualias inžinerines sistemas diegia šalies bei užsienio verslo įmonėms, valstybinėms organizacijoms, nuolat dalyvauja projektuose, kuriuose taikomos technologinės inovacijos, ir tokiu būdu prisideda prie Lietuvos inžinerinės modernizacijos.
- „Fima“ yra įtraukta į NATO skelbiamuose konkursuose galinčių dalyvauti įmonių sąrašą.
- Per beveik du veiklos dešimtmečius „Fima“ jau įgyvendino keletą tūkstančių įvairaus dydžio ir sudėtingumo projektų Lietuvoje ir užsienyje. Iš 100 didžiausių Lietuvos kompanijų daugiau kaip pusė yra „Fimos“ klientai.

Daugiau informacijos www.fima.lt